

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

præiudiciū alterius, ut probatur in d.l. cū dē indebito, & hī per doctores in c. is, qui fidē, cum c. tua nos de sponsalib. Vltius nō insito sup ijs, q̄ domi nus iudex dubitandi deduxit, quoniā scio ipsum illa tetigisse tentandi gratia, nō autem quia ita pro constanti teneat.

ALIA ADDITIO.

IN causa D. Deianira, in qua sapius scriptū fuit pro resolutione quorundam, quā D. Deianiram prima facie vār facere, nōnulla breuiter replicabo, & in primis q̄ filiū, seu aliū, q̄ ab intestato tanq̄ proximior succedere poterat, adeundo hereditatem, uel faciendo actus, qui fieri non possunt citra nomen, & ius heredis, in dubio nō præsuntur habuisse scientiam legatorum, & fideicommissorū, ac aliorum in testō contentorum, & in hoc differunt sui heredes, seu alij tanq̄ proximiores ab intestato succedenti ab extraneis, & alijs, quib. hereditas ab intestato delata non cūct, ut uoluit Bar. in l. q. Romæ §. duo fratres ff. de verb. oblig. cū quo doct. magis cōiter pertransseunt, quā plures fr̄ium dixerint, sed opinio Bar. quæ probatur in l. eius qui ad fūssit cer. per. in practica obseruatur, ut dixit Paul. de Cast. in d. l. eius qui, & attestatur, ac refert Alex. in d. §. duo fratres in col. 36. uers. alia ratione referēdo opinionem Pauli de Cast. in d. l. eius qui, & quis in dubijs mihi propositis afferatur, & Alex. in d. §. duo fratres tenere D. Bart. q̄ non sit dīa inter heredes extraneos, & suos, seu alios ab intestato successores, tñ dubito, q̄ omnia uerba Alex. uisā, & lecta non fuerint, nam Alex. ibi referendo aliorū opinionem illud quidem dicit, sed postea concludendo transit cum Bar. & illius sententiam sequitur, & uerba illius melius ad propositū nostrum facere non possent, q̄ faciant, dicit. n. q̄ Paul. de Cast. in alio suo cons. q̄ incip. In Christi nomine, quia dubia supra formata & c. transit simpliciter cum opinione Bar. q̄ (dicit Alex.) puto uerā, quia illud, quod in fr̄ium adducitur, q̄ ante apertas tabulas testamenti quis possit hereditatem adire, nō facit ad propositū, nec Bar. fundat se in apertura, ut ibi latius p. Alex. qui successiue dicit, q̄ non obstat id, qd hī in l. cū bonis ff. de acq. hered. & in l. nā nec emancipatus. ff. de leg. l. quia rñdeo (dicit Alex.) q̄ si queratur, an ad hoc, ut per immixtionem filius fiat cum esse fr̄i heres, adeo q̄ possit conueniri a creditoribus hereditarijs, & quoad alios effectus, quos non operatur sola existentia fuitatis, uerum est, q̄ quoad tales effectus, & quoad hanc effectuale immixtionē requiritur illa eadē notitia testamenti in suo, q̄ requiritur in emancipato, uel in extraneo: aut nos solum querimus, an eo ipso, q̄ filius in pr̄te confiteatur se simpliciter heredem, uel ut heres aliquid faciat absq; eo, q̄ dicat ex testō, uel ab intestato, uel ubi non appareat, q̄ dixerit se heredem aliquo modo, & fecerit aliquem actum ad heredem spectantem, præsuntur habere scientiam contentorum in testō, & sic non possit postea allegare se ignorasse contenta in testō, & tunc dicendū est, q̄ nō præsuntur scientia, & ita in hoc ultimo casu procedit doctrina Bar. in d. §. duo fratres fm Alex. qui hoc ibi benē cōfirmat, & nos sumus in hoc ultimo casu, ut de se patet. Ex quib. inferitur in terminis nostris, q̄ quis Philippus animo, & facto se heredem ostenderit, & se immiscuerit, puta uendendo res hereditarias, soluendo creditoribus, & exigendo a debitorib. hereditarijs, & alios actus faciendo, qui ad heredes spectant, ē ante promissionem dotis ipsi D. Deianiræ factam, pp hoc non sequitur, q̄ ipse habuerit scientiam, & notitiam eorum, quæ in

testō patris continebantur, & maxime legati facti d. D. Deianiræ; Ex quib. iudicio meo cessant plurima, quæ in fr̄ium adducebantur. ¶ Quoad illud aut, an præsuntur promississe dotem animo donādi iuxta l. unicā §. accedit C. de rei ux. actio. licet ex opposito plura D. Deianiræ allegentur, tñ, ut arbitror, parum aduersantur, nec ad rhombum facere vñr, & procedunt. n. quoad compensationē faciendam, & præsumentam cum eo, ad qd heres, hoc est Philippus tenebatur non ex dispositione testatoris, sed ex dispositione statuti uolentis filias debere dotari, & sic in casu, quo aliquid filia ex cā necessaria debebatur, nam fateor in dubio præsumentum esse, q̄ id qd soluitur, uel promittitur a fratre herede dī datum, uel promissum animo cōpensandi, qm̄ frater sciuit, uel scire debuit se ex dispositione statuti necessario teneri ad dotandum sororem, si n. diceret fr̄ium, esset in ignorantia statuti, & sic iuris, quæ nō excusat iurib. vulgarib. nos aut non sumus in hoc casu, sed in casu, in quo Philippus iuste potuit ignorare legatum dotis a patre suo factum ut supra. Præterea adducta in oppositū procedunt, qm̄ dos deberetur ab intestato, nos uero, qm̄ debetur ex testō, & ex uolūtate patris expressa, & ideo ex diuersis non debet inferri iurib. uulgarib. Hæc omnia ex tpe cogitauī, & illa falcem ad radicem imponere existimo. In reliquis me ad eā, quæ alijs scripti, remitto. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

- 1 Illegitimus est natus ex uxore, & adultero, & uxore commorante cum marito: & quando hoc uerum sit. nu. 10.
- 2 Matrisq; & uxoris confessio in hoc probando multum prodest.
- 3 Charitas nulla paternam, seu maternam uincit.
- 4 Natus ex uxore, marito absente, uel infirmo, nō psumit filius mariti, & si in eius domo natus esset: Declaratur num. 20.
- 5 Nominatio sola, & tractatus solus quem esse filium alicuius non facit: Secus si alia concurrerent nu. 21.
- 6 Nominationi, & tractatui filiationis statui, quousque contrarium probeatur.
- 7 Natus in domo mariti ex uxore, quæ semper uixit, & stetit cū marito, filius legitimus, & naturalis censetur, & præsuntur etiam si tempore conceptionis uxorem adulterum commisisse probaretur nu. 9.
- Nec illi dīa matris, ac ē utriusq; parētis asseueratio obest, maxime si prius ab ijs ut filius notatus, et tractatus esset nu. 11.
- Et ad successionē patris una cū alijs tanq̄ legitimus actiue, et passiuē admittit nu. 22. Idem in successionē matris num. 26.
- 8 Pater est, quem nuptiæ etiam de facto contraxerit demonstrant.
- 10 Natus ex adultero ē uxore cum marito morante quando quis probari possit.
- 11 Parentum asseueratio contra filium natum in domo ex uxore cum uiro cohabitante, quem ipsi ut filium nominarunt, & tractarunt, filiationi non obstat.
- 12 Quid si mater illum minorem post mortem mariti alteri tanq̄ filio suū traderet, a quo ut filius notatus, et tractatus esset.
- 12 In filiatione primus tractatus, priorq; notatio ad fauorē filiationis tendens attenditur, & non posterior, quamuis cum hoc parentum confessio, & asseueratio contraria etiam iudicialis concurreret.
- Item & posterior contra priorem attenditur, quando ille filiationi faueret, hic uero aduersaretur num. 18.
- 14 Maxime si in domo uiri ex uxore natus esset.
- 15 Natiuitas filij ex uxore, et in domo potentiorē inducit p ipso filio præsumptionē, quā nominatio, & tractatus contrarius
- 16 Et arguit filiationis proprietatem, nominatio uero, & tractatus quasi possessionem.
- 17 Tractatus, & nominatio si in filiatione aduersatiue cōcurrāt, tractatus preualet.
- 19 Confessio matris negantis quem esse filium alicuius quando si lio possit obesse.

- 23 Acquisitum à filio labore, & industria sua est propriū ipsius acquirētis, neque cum fratribus communicatur.
- 24 Quid de acquisitis à filio, uiuente patre, ex pecunia patris, & mediante industria filij, quomodo sint diuidenda.
- 25 Fratres simul in domo communi habitantes, & cōiter negotiantes, mortuo patre, præsuntur socij cōis lucris, & damni, praterq̃ ex maleficio: & quomodo hoc uerum sit: & quid si quis illorum esset minor, & pupillus.
- 27 Filius adulterinus matri nec ex testamento, nec ab intestato succedit.

E P I T O M E.

Natus in domo uiri ex uxore cum uiro licet morbo gallico laborante, & sexagenario in eadē domo, eodemq; lecto cohabitante dñ filius mariti, licet mater post mortē uiri, ipso nato in infanti etate existente, confessa fuerit, & asseuerauerit illum esse filium alterius terij, cum quo rem habuit, & propterea illi tertio tradiderit alendum, qui eum tanquā filium suum educauerit, nominauerit, & tractauerit, maxime si prius à marito, dum uixit, fuit habitus, tractatus, & nominatus ut filius: Maiorq; factus ualide peti se admitti ad successione bonorum paternorum, & maternorum, & cū alijs filiis legitimis, & naturalib; fratrib; suis est ad illā admittendus. Acquisita per alios fratres ex eorum labore industria, & prospera fortuna non sunt communicanda cum alio fratre, qui seorsum ab illis stetit, aut se cum illis non exercuit.

C A S U S C O N S I L I I.

Martinus ex Berta legitima uxore habuit plures filios masculos, & foeminas, & cum d. Martinus laboraret morbo gallico, essetq; annorū Sexaginta, & uxor Berta annorum uigintiquinq; captus fuit amore d. Bertæ, & cum ea rem habuit per duos annos, & ultra, & interim ex ipsa Berta, cum qua etiā Martinus conuersabatur in eadem domo, & in eodem lecto, ut faciunt maritus, & uxor, nati fuerunt duo filij in domo ipsius mariti, unus uer3 masculus nominat Titius, & una foemina uocata Seia, q̃ duo filij simul cum alijs filiis uelq; ad mortē ipsius Martini, tanq̃ proprij filij habiti, nutriti, educati, tractati, & nominati fuerunt ab ipso Martino, ac ēt ab ipsa Berta, tanquam nati, & concepti ex ipsis, & eorū matrimonio, itaq; publicē, & palam, durante saltē uita d. Martini, habiti, & reputati fuerūt ab omnib; cōiter, & praesertim à uicinis, & propinquis ipsorū, quib; d. Martinus dubitans de filiatiōe illorū duorum ultimorum filiorum sapienter conquestus fuerit aduersus d. Bertam eius uxorem de eius malis morib; & uita, q̃ tñ illi affirmauit, & iurauit illos oēs esse filios suos, natos ex se, & Martino. prout nunc asserit, & affirmat d. Berta, demum praefatus Martinus ab intestato decessit, omnib; praedictis filiis superstitib; quorum plures, & maxime ultimo loco nati, uer3 Titius, & Seia erāt pupilli, illorumq; oīum Berta mater tutelā suscepit, & administrauit, & eorum nomine hereditatem Martini tanq̃ eorum patris adiuit, & tanq̃ mater tutrix, & administratrix omnium dictorum filiorū per bienniu, quadrienniu & ultra se habuit, nemine contradicente: Tandem cum, ut ipsa asseruit, confessa fuisset sua peccata, coram sacerdotē in foro poenitentiae reuelauit ipsi rē huiusmodi, & sacerdos ei iniunxit poenitentiam, ut dictos duos filios reddere deberet Petro patri suo alendos, & nutriendos: Qua quidem re mediantib; quibusdam amicis, seu cōsanguineis patefacta d. Petro, illos duos pueros infantes Titium, & Seiam suscepit, eosq; nutriendos, & educandos tradidit cuidam amico, seu cōsanguineo suo, apud quē per plures annos, quo usque peruenerunt ad aetate nubilem, permanserunt: postea d. Petrus Seiam posuit in quodam monasterio cum dote congrua, in

quo ipsa fuit professa, deinde mortuus est Petrus aliquib; modicis bonis relictis, & Berta, quae adhuc uiuit, condidit et testm̃, in quo affirmauit d. Titium, & Seiam fore filios suos ex Petro, non autē ex Martino eius cōiuge, & illis certum quid reliquit, & ita d. Berta hoc idem publicē, & palam asseuerat, se offerendo hoc idē profiteri, & attestari iudicialiter, & plura alia d. Berta dicit, & proponit ad rem istā persuadendam: Titius uero dicit se esse filium Martini nati in domo ipsius, & interim, dum duraret, essetq; matrimonium inter ipsam Bertam, & Martinum, se fuisse tractatum, nominatum, educatum, & nutritum ab ipso Martino tanq̃ filium suū, prout ab eo ceteri filij nati ex d. Berta tractati, & nominati fuerunt: Et ideo ipsum Titium una cū ceteris filij debere admitti ad successione bonorum d. Martini sui patris, non obstante asseueratione materna, & q̃ ipse a matre in infanti etate traditus fuerit educandus, & nutriendus alteri praesens patri, uer3 d. Petro: Queritur, quid iuris, & primo, utrū stantib; praemissis Titius sit iudicandus, & alendus, uti filius dicti Martini, an uero Petri adulteri.

Secundo, utrū d. Titius possit succedere unā cū alijs fratrib; in bonis & hereditate ipsius Martini. Tertio, an bona acquisita per alios fratres, & filios d. Martini interim, dum ipse Titius permansit extra domum Martini, & nutritus fuit expensis, & sumptib; Petri, ex eorum labore, industria, & prospera fortuna, sint communicanda ipsi Titio fratri. Quarto, & ultimo, utrū dictus Titius succedere possit in bonis, & hereditate Bertæ eius matris.

C O N S I L I U M C L X I.

Dubij, ex suprascripto themate excerptis diligenter inspectis, licet sup filium multā possent dici, tñ breuius, q̃ potero, me expediam: & q̃ non sit habendus filius Martini, quē mater negat illius esse filiū, sed alterius, hoc est Petri, vñ tex. in c. cām. q̃ il l. qui filij sint legit. fm unā lecturam, t̃ ubi illegitima est proles illa, q̃ uxor, uiuente marito, & cum eo ēt morante, ex adultero concepit, & fm Abbatem ibi, & in c. per tuas in 3. notab. de probatio. quis pōt probari filius adulteri qui natus fuit ēt ex uxore tpe, quo morabatur cū marito, t̃ probatio autē melior, & efficacior esse nō pōt, q̃ sit confessio vxoris, & ipsius matris negantis illum esse filium mariti, tum quia confessio dñ esse probatio superlatiua, ut dicit Bald. in rubrica C. de probatio, & doct. in rubrica extra eodem: unde dñ facere rem notoriam, ut in c. fin. de coha. cleric. & mulie. gl. in c. 1. de accusat. in 6. tum quia non est uerisimile, q̃ mater uelit filio suo prauidicare, negando illū esse filiū sui mariti, qm̃ credendum nō est, q̃ materna pietas illū mota esset, si uere illius filius esset. c. asserere de praesumptio. gl. in c. transmissis in uerbo mora circa mediū, q̃ filij sint legitimi t̃ nullā. n. caritas uincit paternam, seu maternam, ut ibi plenē hñ per gl. illam, & per glo. in d. c. per tua in si. uer. ¶ Secundo, t̃ ubi cūq; constat, natū ex uxore fuisse conceptum, dum eius maritus erat absens, uel infirmus, tunc natus ex uxore non praesumitur filius mariti, si natus esset in domo illius, ut est text. in l. filium. ff. de his, qui sunt sui, uel aliena. iur. Et ideo, si partus natus fuerit, absente, uel infirmo marito existente, & mater publicē, & in actis professa fuerit, illum spurium esse, nisi probatum sit illum esse filium mariti, attenditur ueritas l. si in fil. de prob. sed tpe cōceptionis istius Titij Martinus erat absens, & infirmus, ut in facto praesupponitur, ergo ex hoc inferitur, q̃ non sit filius Martini, qm̃ tempus

tempus conceptionis est multum considerandum
ut est tex. in d. l. fin. in fin. & ibi Salic. ff. de probatio.
¶ Tertio, quibus hic Titius nominatus, & tractatus
fuerit, ut & tanq[ua]m filius ab ipso Martino, tñ ex hoc
nō inferit, q[uod] eius filius sit, q[uam] sola nominatio non
facit quem esse filium alicuius, ut est glo. in c. per
tuas de probatio. nam sicut sola nominatio, & tra-
ctatus filii filiationi non faciunt definire eum fi-
lium, qui filius esset, ut est tex. in d. c. per tuas, ubi ca-
sus, ita sola nominatio, & tractatus non debet face-
re, ut quis dicatur esse filius, qui filius non est, ut
riorum eadem sit iuris dispositio iurib[us] vulgaribus.

¶ Quarto multe cōcurrunt p[re]sumptiones, ex qui-
bus inferri pōt dictum Titium non fuisse filiū Mar-
tini mariti, sed Petri adulteri, primo asseueratio
matris publicē hoc profitentis, item testm[oniu]m suum,
in quo negat filium esse mariti, sed adulteri: Tertio
quia mater illum tradidit Petro nutriendum, &
educandum, tanq[ua]m patri suo: Quarto, quia Petrus il-
lum suscepit tanq[ua]m filium suum, & illum tractauit,
ut filium eum nutriendum, & educandum. Quinto, q[uia]
consanguineus quidam mariti uoluit dictum Pe-
trum interficere, p[ro]p[ter] quia habebat consuetudi-
nem cum Berta uxore Martini, illi se immiscendo
Sexto, quia in foro p[re]sentia Berta hoc reuela-
uit confessori, & non p[re]sumitur, q[uod] ipsa fuerit im-
memor suae salutis aeternae ad perniciem filij sui, ut
h[ab]et Spec. in tit. de excep. & replica. in §. 2. uerfi-
q[uod] si probetur, & d. c. affertur gladium iunctis nota.
per glo. in d. c. transmissa. ¶ Quinto i standum est
nominatiōi, & tractatui filiationis, quousq[ue] p[re]sum-
probat, gl. in c. Michael in fi. de filijs p[re]sbit. Bal.
in l. non epistolis per illum tex. in 2. nota. & in l. neq[ue]
professio. C. de testamen. Bal. in c. tuam de ordi. co-
gni. imō sola nominatio facta à parentib[us] cōstituit
quem in quasi possessione filiationis, ut possit ad-
mitti ad hereditatem patris, ut uoluit D. Anto. in
d. c. per tuas, & in d. c. transmissa, & ibi D. Prapoli.
Bar. in l. 2. §. 1. & §. iulianus ff. de libe. agnoscen. sed
d. Titius fuit nominatus, & tractatus à Berta matre
& et à Petro adultero, ut filius ipsius Petri, ergo stā-
dum est huic nominationi, & tractatui, donec ipse
Titius probauerit se filium Martini. Ultimo facit
tex. in d. c. transmissa, ubi asseueratio patris, & matris
negatiua nocet filiationi. ¶ Sed p[re]missis nō obsta-
tib[us], prout in ueritate non obstant, p[re]sum conclusē-
dum est, v[er]o q[uod] d. Titius censendus sit filius Martini
mariti Berta. Primo i quia Titius natus fuit in do-
mo martini ex Berta uxore, q[uod] semper uixit, & mo-
rata fuit cum ipso Martino coniuge, ergo p[re]sumi
debet, imō censendus est filius Martini, clarius. n.
probari non pōt, quem esse filium legitimum, & na-
turalem alicuius, q[uod] ex eo, q[uod] natus fuit ex uxore, &
in domo sua Dyn. in tractatu successu ab intesta. per
tex. in d. l. filij diffinimus. ff. de his, qui sunt sui, uel
aliena. iur. i. pater. n. est, quē nuptiā demonstrant,
dicit tex. in l. quia semper in fi. ff. de in ius uocan. ubi
glo. dicit, q[uod] et nuptiā de facto p[ro]p[ter] hoc operantur
dummodo natus non sit ex incestu, facit tex. in d.
c. per tuas, & dicit glo. et in d. l. quia semper, q[uod] sic
probat, quē esse filij p[re]sumptiue p[re]sumptione
iuris, non aut[em] pro certo, quia hoc esset impossibile,
hoc est nimis difficile, ut in l. Lucius, & ibi glo. ff. de
cond. & demon. q[uod] adeo est uerum, i q[uod] si eo t[em]p[or]e,
quo mulier concepisset, probaretur, illam adulte-
rium commississe, tñ si ipsa eodem t[em]p[or]e conceptio-
nis cohabitasset cum marito, & cum illo conuer-
sationem habuisset, censeretur filius natus ex mari-
to, & non ex adultero, & hoc fauore matrimonij,
ut est tex. in l. miles §. defuncto ff. de adulterijs cū

multis, q[uod] ad propositum allegat Alex. in cōf. 157. in
3. uol. & illum tex. pro singulari ad hoc allegat Bal.
in suo notabili. 36. Paul. de Cast. in l. 3. in prin. ff. de
libe. & posthu. & quis huic dicto aduersari uideat
tex. in c. cām, quā il. i. qui filij sint legi. ubi quis pōt
probari filius adulteri, licet mater moretur cū ma-
rito: tñ i illud procedit, q[uod] probaretur, q[uod] maritus
non utebatur uxore uel p[ro]p[ter] infirmitatem, uel p[ro]p[ter]
absentiam, uel aliam similem cām, ut h[ab]et in d. l. filij
diffinimus, & per scribentes in c. transmissa qui fi-
lij sint legi. & moder. in d. c. cām, & hoc est, q[uod] dicit
ille tex. ibi, si constiterit & c. ¶ Secundo i ad pro-
positum facit doctrina Bar. in d. l. filium, quem, ubi
doct. cōiter sequuntur, & maxime moderniss. in d.
c. transmissa in 9. notabili in uerfi. & h[ab]et facient ad
questionem de quadā Regina, q[uod] ueniens ad mortē
dixit filio, qui ab omnib[us] reputabatur filius regis,
p[ro]p[ter] quia natus esset in domo regis ex uxore re-
gina, q[uod] ipse uerē non erat filius regis, sed cuiusdā
militis, & ideo regnum non spectabat ad eum, qui
filius parum prudens fidem adhibuit matri, & re-
gno renuntiavit, nam p[ro]fecto iste habitus fuit insi-
piens, quia non tenebatur credere assertioni ma-
tris, nec uerbis illius parere debebat, q[uam] cum ipse
esset in quasi possessione filiationis, quia natus fue-
rat in domo ex uxore Regis, & ab illis prius tracta-
tus, habitus, & nominatus pro filio, certē filius Re-
gis censendus erat, nisi p[re]sum fuisse legitime pro-
batum, & asseueratio matris, imō utriusq[ue] parentis
ex post facto non potuit illi, seu iuri filiationis ob-
esse c. per tuas supra allega. & h[ab]et per moderniss. in c.
ueniens extra de eo, qui duxit in matri. q[uod] pol. per
adult. & ita cōsuluit D. Signor. in consi. 55. incipien.
si queratur. Tertio facit in terminis doctrina Io. de
Lignano q[uod] refert, & sequitur D. Cardi. Florentinus
doctor multum solemniss. & ueridicus in d. c. per
tuas in f. uerbis de probatio. qui ponit questionē
nostram in indiuiduo: quidā natus ex uxore Mar-
tini, qui filius Martini habebatur, p[ro]p[ter] quia natus
in domo sua, & ex uxore, & ab eo, ut filius tracta-
tus, habitus, & nominatus fuit, mortuo Martino
per matrē traditus Caio pro filio, & ab eo postea
habitus, tractatus, & nominatus fuit, ut filius, dictus
filius petebat hereditatē Martini olim mariti ma-
tris suae, Agnati proximiores d. Martini, qui ab in-
testato illi erant successuri, si is non fuisset filius il-
lius, opponebant dixit Io. de Lignano, & sequitur
Cardinalis, q[uod] filius habebat intentionem fundatā
ad exclusionem agnatorum, nisi ipsi legitime proba-
rent p[re]sum, & q[uod] consilio matris, & traditio filij
ab ea facta alteri non potuerunt p[re]iudicare filia-
tioni, nec iuri ipsius, quo minus dicatur filius Mar-
tini, & quin tanq[ua]m filius admittatur ad illius suc-
cessionem, i & hoc est uerum, si eo t[em]p[or]e, quo mater
tradidit illū Caio, filius erat minor, puta 14. anno,
secus si fuisset maior, & in illa etate, in qua habuisset
consensum legitimum, quo mediante potuerit
sibi p[re]iudicare. nam permittendo se tradi alteri
pro filio, & ab illo pro filio tractari sibi p[re]iudicaf-
set, ita h[ab]et ibi per Ioan. de Ligna. & D. Cardi. quorū
decisio non posset melius facere pro determina-
tione casus nostri, in quo omnia h[ab]et facta reperiū-
tur. Et h[ab]et eadem expresse sunt de m[er]e D. Anto.
Abba. & D. Prapoli mediola. in d. c. transmissa in
pen. col. qui uolunt, i q[uod] q[uod] quis usq[ue] ad mortem
patris, hoc est mariti, fuit tractatus ab illo tanq[ua]m fi-
lius, fm q[uod] supra dictum fuit, deinde post illius obi-
tum alius illum tractauerit nominauerit, & habue-
rit, ut filium, attenditur primus tractatus, & non se-
cundus, et si mater affirmaret, illum esse filium se-
cundi,

cundi, quia primus tractatus habet pleniorē probationem, cum natus sit in domo primi, & ex eius vxore, per tex. in d.l. filiū; & antea ipse D. Praposi. in ead. col. in ueris. qñq; concurrit testimoniū parentum dicit, q̄ si prius concurret testimoniū parentum, eo quia prius uocabant, & tractabant aliquē, ut filium, deinde cōe perunt negare esse filium suum, illum expellendo, nec sibi alimenta, & alia filia praeſtādo, attēdi debet primus tractatus, & prior nominatio, & non posterior, ex quo prior tendit ad fauorem filiationis per tex. in d.c. per tuas, & ibi Abb. & Decius in 4. not. Alex. in l. neq; professio. C. de testamen. gl. in l. si posthumus in fin. uerbo probetur, & ibi Alex. ff. de libe. & posthu. Fulgo. in l. i. ff. de probatio. Roma. in d.l. neq; professio, Bar. in l. 2. §. i. ff. de libe. agnosce. Præterea ¶ ex quo d. Titius

14 Titius natus fuit in domo Martini ex Berta eius uxore, & ab ipsis parentib. tractatus, & nominatus fuit, ut filius, quia ex post facto ambo parentes negant ē in iudicio, illum esse filium, hmoi tñ professio, & prius actus non debet posse praeiudicare filiationi, nec auferre ius quæsitum filio l. i. ff. de proba. Felia. in d.c. per tuas in 4. limit. ¶ quia potentior, & fortior est præsumptio, q̄ oritur ex natiuitate filij ex uxore, & in domo, q̄ nominatio, & tractatus prius, ut traditur p. Abba. in d. c. per tuas, & ibi Dec.

16 in §. no. & per Fulg. in loco alleg. qm̄ t ex natiuitate in domo ex uxore arguitur proprietates filiationis d.l. filium, & d.l. quia semper, ex nominatione uerō & tractatu quasi possessio, ut ibi, & proprietates est potenti or c. cum dilectus de caus. poss. & propriē: ¶ & si currat aduersariū tractatus, & nominatio, præualeat tractatus, Bal. in l. non ignorat in 1. col. C. qui accus. non poss. D. Anto. in ueris. qñq; & ibi Mo.

18 der. in d.c. transmissa; ¶ imo si à principio aliquis non fuerit tractatus, nec nominatus, nec habitus, ut filius, sed ut extraneus, deinde ab eisdem tractatus, habitus, & nominatus, ut filius, standum est secundo tractatui, & secunde nominationi, q̄ est profiliatione, ut uolunt Areti. & ibi Feli. in d. c. p. tuas in 2. ampliacione. ¶ Et quia ex præmissis remaneat resoluta illa, q̄ supra in prium fuerunt allegata, tñ specialius aliquib. dabif rñsum, & in primis tex. in c. cam il. i. q̄ filij sint legit. fuit rñsum in primo fundō & ad id. qd̄ dicebatur, non esse uerisimile, q̄ mater neget esse filiū mariti sui, & sic uelit praeiudicare filio suo, attenta pietate materna, argo c. afferre de p̄sump. rñdetur, ¶ q̄ illud pcederet, qm̄ filius nunq̄

19 fuisset in quasi possessione filiationis, ut quia nunq̄ prius fuisset tractatus, nec nominatus, ut filius à marito, iuxta quā hōr per Bar. in d.l. 2. in §. i. cum simi. supra allega. sed in casu nostro Titius fuit in quasi possessione filiationis Martini, imo in proprietate filiationis illius, q̄ natus in domo ex uxore per su pradicta, ergo professio matris negantis, illum esse filiū Martini, non est attendenda, nec debet praeiudicare ipsi Titio, ut h̄r per gl. in c. transmissa in uer. mota circa. si qui filij sint legi. ex qua colligif hæc rñsio, idem uoluit gl. in d. c. per tuas in uer. infirmare, q̄ uult, standū esse primæ nominationi, & primo tractatui, & non confessioni matris, q̄ postea negauit, illū esse filium. ¶ Non obstat fm̄, ¶ quia non apparet saltē legitimē, & concludenter, q̄ Titius fuerit cōceptus ex Berta eo tpe, quo ipse Martinus esset absens, & infirmus tali infirmitate, pp̄ q̄ non posset concipere, prout requiritur constare ad hoc, ut qs non dicatur filius mariti, sit h̄r in d.l. filiū, & per glo. & doct. maxime Abba. & Io. de Anan. in c. intelleximus de adulterijs. ¶ Nō obstat tertiū fundm̄,

21 ¶ quia ultra nominationē, q̄ solet constituere quē

in quasi possessione filiationis, Bar. in d.l. 2. §. i. doct. in d.c. transmissa, interuenerunt et alia, q̄ constituunt quē in p̄prietate, & possessione filiationis, vcz, quia natus in domo ex uxore, & tractatus, & educatus fuit, ut filius ab ipso Martino iuxta ea, q̄ h̄r in d.l. filium, & in d.c. transmissa; & plenē in d. c. per tuas, & latius dictum fuit. ¶ Non obstat quartū, qm̄ licet aliqua leues præsumptiones concurrant s̄ ipsum Titium, non tñ concludunt s̄ filiationē necessariā, & aduersus illas plures uiolentā, & legitimā p̄sumptiones adfunt, quib. stādū est, & ex quib. inferitur, dictū Titium fuisse filiū Martini, & una p̄sumptio maior tollit triam, maximē leuem, & debilem, ut in l. diuus, & ibi Bar. ff. de in integ. restit. & in c. rñā, & ibi glo. de sponsa. cum simili. Et in terminis nostris semper standū est præsumptionib. quæ fauent filiationi magis, quā illis, q̄ aduersant, ut dictū fuit supra; & ex his stat firma conclusio, q̄ Titius cēfendus est filius Martini, non obstante alsecuratione matris, nisi legitimē, & concludenter prium probaretur, fm̄, q̄ d̄ in d.l. filium diffinimus, ex qua inferitur, ¶ q̄ ipse Titius, tanq̄ filius legitimus, & naturalis de iure debet admitti ad successionē bonorum, paternorū actiue, & passiue una cū alijs filijs ipsius Martini legitimis, & naturalib. nisi prium probetur, q̄ ipse quo ad alimenta, & quo ad omnia d̄r filius, ipsius Martini, donec prium probetur, ut dicit Bar. in d.l. 2. §. idem iulianus. ff. de libe. agnosce. & h̄r per D. Anto. in d. c. per tuas, & in d.c. transmissa; & ibi Moder. & ita in terminis p̄p̄rijs uoluit D. Card. post Ioan. de Ligna. in d. c. per tuas in fin. uerbis, & traditur per Bar. & alios doct. cōiter in d.l. filiū, facit, qd̄ dicit gl. in l. i. in prin. ff. de probatio. iunctis ijs, q̄ h̄r in l. neq; professio. C. de testamen. l. non nudis, ubi casus, cū ibi not. C. de probatio. & hæc sufficiat quoad primū, & fm̄ quibū. ¶ Venio ad tertiū, utrū acquisita per alios filios Martini ex eorū industria, labore, & prospera fortuna, & præsertim post obitū patris, sint cōicanda, & diuidenda cū d. Titio, & nō insistendo in uerbis, concludo, ¶ q̄ nō, sed illa sunt propria eorum, quorum opera industria, & labore fuerunt acquisita, alioquin iugerent illi, qui acquisissent ea, q̄ ex suis laborib. sibi possessa sunt, ad alios transferenda aspiciētes, uel ad extraneos, uel ad fratres suos, quod est grauius multis esse uel, ut dicit tex. in l. cum oportet. C. de bonis quæ lib. & ibi Bar. & Bal. qui dicunt, q̄ in dubio debet præsumi acquisitū labore, & industria acquirentiū, qm̄ ipsi erāt

24 industriosi mercatores, aut artifices; ¶ item si uiuente patre et filius aliquid acquisiuisset ex pecunia, & reb. patris, mediante industria, & labore ipsius, id acquiritur pro parte ipsi filio acquirenti, q̄ arbitrio boni uiri, & iudicis inspecta qualitate personæ, & quantitate sortis illi est in diuisione assignanda; ita tenent Iaco. Buttriga. & Bal. cum plurib. alijs doct. in d.l. cum oportet in 3. col. q̄ is Bar. ibi uoluerit, diuidiam lucris assignandam fore pecunię, hoc est forti, aliam uerō diuidiam industria acquirentis; Sed uerius v̄, q̄ sit faciēda diuisio arbitrio iudicis, inspecta qualitate personæ, & quantitate sortis, & idem uoluit Bal. in l. oimodo. §. imputari C. de inof. testa. & est de mente Bar. in l. i. §. nec Castrense. ff. de colla. bono. & Alex. in d.l. cum oportet. ¶ Præterea

25 ¶ si fratres existentes in domo cōi, mortuo patre, cōiter negotientur, præsumuntur socij cōis q̄ltus, & lucris, & damni, præter q̄ ex maleficio, sed uiuo patre non præsumuntur, nec dār socij, quia mortuo patre pp̄ naturalē caritatem præsumuntur inter eos coita tacita societas, cōiter se exercendo, & ideo, si qua emit unus fratrum eius nomine, qm̄ pro maiori

jori parte emerint eōi nomine, illa tenetur edicare, quia nō debet societas claudicare: Ista sunt uerba Bal. in d.l. cū oportet in 2. col. in f. uerbis cum se querit, & sunt de mente Ricar. & Cyn. in l. cū duobus §. si fratres. ff. pro socio, & ibi Bal. in repeti. & in l. titiū §. altero, ubi Bar. & Alex. ff. de administ. tuto. & Bal. in l. certū C. fami. hanc. q. sunt uera, q. ipsi fratres simul habitarent in eadē domo, & cōiter se exerceant, & essent tales, qui possent negotiari, & se obligare; secus si unus, uel plures non possent negotiari, ut quia essent pupilli, uel aliter impediti, aut aliquis non se exerceat, nec negotiaretur, quia cū tali, uel talib. nō psumeretur societas sc̄ta, neq; cū illo essent lucra cōicanda, nec diuidenda, d.l. Titii, & mœuium §. altero. & ibi Bar. & alij, facit l. si patruus, & ibi Bar. Bal. Sali. & oēs C. cōia utriusq; iudi. Ita expresse uoluit Bal. in d.l. cū oportet in 3. col. facit, qd uoluit Bar. Alex. & alij in l. illud C. de collatio, & hī de his plenē per Bal. post Bar. in d. l. si patruus maximē in pen. col. ex quorū uerbis colligitur, dici sc̄tam esse tacite societatē inter fratres, & lucra esse diuidenda inter eos, q. de cōibus pecunijs, & reb. negotiantur, & cōiter, & simul oēs se exerceant, & negotietur, omnesq; sint puberes, & maiores, secus si aliquis sit pupillus, nisi prout declarat Bal. ibi pupillus haberet tutorē, cū quo posset dici sc̄ta talis societas, & omnia lucra ponerent in cōi ad utilitatē omnium: de hoc hī et per Alex. in consi. 99. in 2. uolu. & per Bar. & Bal. in tractatu de duob. fratrib. qui optimē loquuntur de hac materia: sed fratres d. Titij post obitum Martini eorū patris se exerceant, & negotiari sunt mediante sua industria, & labore, & nō de cōibus bonis, nec simul habitauerunt in eadem domo cū Titio, & Titius non se exerceat, & fuit pupillus, & minor, item eōi nomine ipsius Titij alij fratres non sunt negotiari, nec bona acquisierunt, sed suo proprio, ergo nō pōt dici aliqua sc̄ta inter eos societas, & acqui sita per dictos fratres minimē sunt cōicanda, & diuidenda cum d. Titio, sed omnia acquisita ab ipsis debent esse propria ipsorum, ut in locis supra allegatis, alioquin lucuosum esset, ut ipsi cōicarent aliter, q. ex suis laborib. uel prospera fortuna ipsis acceperit, ut in §. 1. in f. instit. p. quas perso. nobis acqui. & in d.l. cum oportet. ¶ Cāpo ultimū dubium, in quo paucis utar, concludendo, q. aut Titius dī esse filius dicti martini, ut fuit supra conclusum, nisi p̄ nium legitimē, & cōcludēt probaretur: ¶ tunc ipse pōt ab intestato unā cum alijs succedere in bonis Bertæ matris, nō obstante assertionē, seu confessionē matris tria, quæ negat eum fuisse filium Martini mariti, sed Petri adulteri, qm̄ quo ad eius cōiunctionē mater per suam assertionē nō pōt p̄iudicare filio, ut ipse dicatur spurius, ut est casus in terminis, qui hanc quæstionem remouet in l. fi. in f. ff. de probat. facit tex. in l. non nudis cū l. præceden. C. eod. tit. & ideo si Berta mater condidit testm̄, in quo d. Titij præterit sine iusta cā, testm̄ esset ipso iure nullum, ut in §. aliud quoq; capitulū cum simil. in auth. ut cū de appellatio. cognō. si uero aliquid ei reliquit iure institutionis, qd sit minus legitima debita iure natura, ipse poterit agere ad supplementū loimodo, l. si q. C. de inoff. testa. & ibi gl. & doct. iuncto tex. in d. §. aliud quoq;. Aut uerō d. Titius est, uel ostenditur filius nō Martini, sed Petri adulteri, pro ut affirmat eius mater, ut q. ultra assertionē matris legitimē, & cōcludēt fuerit probatū. fm̄ q. supra dictū fuit: tūc cōcludo illū tanq. filiū adulterinū nō posse succedere matri in bonis, & hereditate sua tam ex testō, q. ab intesta

to, ut est tex. & ibi gl. Bar. & doct. in l. si qua Illustris Cad. orisi. tradit p. Anto. in c. cū haberet de eo, qui duxit in mari. q. polluit p. adulter. & in d. c. trāmissa cum. simil. & habetur per gl. in §. nouissimē in l. de senatus consul. orificia. cum simili. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

- 1 Natus ex uxore conceptionis tempore adultera p̄sumitur filius mariti: Declaratur num. 5. 9. & 10.
- 2 Idem si uxor adultera à uiro expulsa ad lupanar accessisset, ibiq; filium peperisset: Declaratur num. 11.
- 3 Idem, si in domo uiri natus esset, diuq; uxor à uiro diuertisset, uel adulteriū cōmisset, uel diu sterilis fuisset: declarat. n. 12.
- 4 Filius natus ex uxore, q. aliquandū à uiro absuit, in nono potius, q. in septimo mense natus p̄sumitur: Declaratur. num. 13.
- 5 Filiationis probatio qualiter fiat per totum consilium.
- 6 L. filium ff. de his, qui sunt sui, uel alie. inris intellectus.
- 7 Uxor à marito diuertens si se pregnantem infra triginta dies marito non denunciauerit, natus postea ex ea nec natus, nec conceptus ex uiro p̄sumitur.
- 8 Sola uxoris cohabitatio præterita non arguit natum ex ea esse filium mariti, & num. 10.
- 9 Natus in domo uiri ex uxore filius mariti p̄sumitur, neq; auditur maritus contrarium dicens, nisi legitimē probet: Secus si ex sola uxore, non autem in domo natus esset.

E P I T O M E.

Natus ex uxore, quæ à marito diuertit, in domo alterius quod non dicatur, neque si filius mariti, hic ex multis hoc in casu concurrentibus, demonstratur.

C O N S I L I V M C L X I I.

N causa filiacionis Ioannis baptiste infantis, quam habet Bartholomeū de Mariscalchis negantē d. Ioannem Baptistā esse natum ex Francisco; Quatuor sunt, q. ipsum Bartholomeū rem faciunt dubiam, primū q. ipse Ioannes baptista natus fuit ex D. Laura uxore legitima ipsius, Francisci per tex. in l. quia semp. ff. de in ius uoc. quorū. n. sumus in dubio possibilibus honesti & possibilibus inhonesti, capiēda est interpretatio honesti, & ideo q. uis probaretur, uxore fuisse adulteram tpe conceptionis, nihilominus p̄sumere natus ex uiro l. miles §. defuncto ff. de adulte. Bal. in l. si uicinis C. de nup. & cōiter canonistæ in c. transmissæ, & in c. per tuas qui filij sint legit. & in c. per tuas de probatio. & expresse hī per Bal. in l. filij ff. de his, qui sunt sui, uel alie. iuris, & per Alberi. post Odofrē. in d. §. defuncto cum alijs plurib. q. possent allegari. ¶ Secundo, rem facit dubiam ¶ d. Cyn. & Alberi. in d. l. si uicinis loquentium de uxore adultera expulsa à uiro, quæ accessit ad lupanar, ibique peperit filium, nam ita natus censetur filius mariti, quia possibile est, ut ex eo conceperit, ex quo ab alio certo nō pōt p̄sumi cōceptus, cum vulgo fuerit conceptus, argō l. quicq; in f. ff. de in ius uocan. §. si aduersus in l. de nuptijs. ¶ Tertio ad fauorē Ioannis baptiste faciunt ea, q. hī per Abb. & alios in 1. nota, & ibi And. Barba. in c. per tuas qui filij sint legit. ubi tanta est p̄sumptio pro filio nato in domo uiri, q. quicq; ipsa q. uis diuerterit, seu adulterium commiserit, seu diu penes maritum sterilis fuerit ramen p̄sumitur filius mariti, nisi p̄betur absentia, aut infirmitas mariti, per q. constet, nō posse esse illius filium. ¶ Quarto pro ipso Ioanne baptista facit distinctio quadrimembris in tertio, & quarto capite D. Philippi Decij in d. c. per tuas de probatio. ¶ ubi fauore filiacionis, & matrimonij filius natus ex uxore, quæ aliquo tpe fuit absens à uiro p̄sumitur potius natus in nono mense, q. in septimo, & maximē q. illa solita erat parere in nono mense, & hic vī calus noster, ut hī per Bal. in l. i. primo. ff. de statu homi. Sed præmissis non aduersantibus